

ІНСТЫТУТ ГІСТОРЫ
НАЦЫЯНАЛЬнай АКАДЭМІІ НАВУК БЕЛАРУСІ
АДДЗЯЛЕННЕ ГУМАНІТАРНЫХ НАВУК
І МАСТАЦТВАЎ НАН БЕЛАРУСІ

ПРАГРАМА
МІЖНАРОДНАЙ НАВУКОВАЙ КАНФЕРЭНЦЫІ

МІНСК І МІНЧАНЕ: ДЗЕСЯЦЬ СТАГОДДЗЯЎ ГІСТОРЫ

(да 525-годдзя атрымання горадам магдэбургскага права)

Мінск, 6 верасня 2024 г.

АРГКАМІТЭТ КАНФЕРЭНЦЫІ

- Каваленя**
Аляксандр Аляксандравіч – акадэмік-сакратар Аддзялення гуманітарных навук і мастацтваў НАН Беларусі, акадэмік, доктар гістарычных навук, прафесар;
- Лакіза**
Вадзім Леанідавіч – дырэктар Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук, дацэнт;
- Ладзісава**
Галіна Пятроўна – дырэктар Музея гісторыі горада Мінска;
- Аляхновіч**
Рагнеда Анатоляеўна – загадчык сектара навукова-інфармацыйнай работы Інстытута гісторыі НАН Беларусі;
- Ганчарэнка**
Кірыл Дзмітрыевіч – намеснік дырэктара па агульных пытаннях Інстытута гісторыі НАН Беларусі;
- Доўнар**
Аляксандр Барысавіч – загадчык аддзела гісторыі Беларусі IX – XVIII стагоддзяў і археаграфіі Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук, дацэнт;
- Правілава**
Дар'я Дзмітрыеўна – малодшы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі;
- Перавалава**
Наталля Юр'еўна – вучоны сакратар Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук;
- Скеп'ян**
Анастасія Анатоляеўна – вядучы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук, дацэнт;
- Трубчык**
Павел Анатоляевіч – намеснік дырэктара па навуковай рабоце Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук, дацэнт;
- Юрэцкі**
Станіслаў Сцяпанавіч – дырэктар Цэнтральнай навуковай бібліятэкі імя Якуба Коласа НАН Беларусі, старшыня Савета маладых вучоных НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук;
- Яўменчык**
Дар'я Вадзімаўна – лабарант Інстытута гісторыі НАН Беларусі.

ПАРАДАК ПРАЦЫ КАНФЕРЭНЦЫІ

6 ВЕРАСНЯ

- 9:00 – 10:00** Рэгістрацыя ўдзельнікаў канферэнцыі.
(Інстытут гісторыі НАН Беларусі, вул. Акадэмічная, 1, другі паверх)
- 9:45** Прэзентацыя выстаў Цэнтральнай навуковай бібліятэкі імя Якуба Коласа НАН Беларусі:
«Мінск – гісторыя і сучаснасць»;
Мадэратар: загадчык аддзела бібліятэчна-інфармацыйнага абслугоўвання ЦНБ НАН Беларусі *Ніна Рыгораўна Шабаліна,*
«Мінск і мінчане (паводле дакументаў фондаў рэдкіх кніг і рукапісаў ЦНБ НАН Беларусі)»
Мадэратар: навуковы супрацоўнік аддзела кнігазнаўства ЦНБ НАН Беларусі *Надзея Міхайлаўна Слука*
- Прэзентацыя выдання Інстытута гісторыі НАН Беларусі
«Народны летапіс Вялікай Айчыннай вайны: успомнім усіх!»
Мадэратар: загадчык цэнтра ваеннай гісторыі Беларусі Інстытута гісторыі НАН Беларусі *Аляксей Міхайлавіч Літвін*
- 10:00 – 12:00** Адкрыццё канферэнцыі. Пленарнае пасяджэнне
(Інстытут гісторыі НАН Беларусі, вул. Акадэмічная, 1, зала пасяджэнняў Прэзідыума № 2, чацвёрты паверх)
- 12:00 – 13:00** Абед
- 13:00 – 17:45** Праца па секцыях
- 17:45** Падвядзенне вынікаў. Закрыццё канферэнцыі
(Інстытут гісторыі НАН Беларусі, вул. Акадэмічная, 1, зала пасяджэнняў Прэзідыума № 2, чацвёрты паверх)

Рэгламент працы:

даклад на пленарным пасяджэнні – 20 хвілін,
даклад на секцыях – 15 хвілін,
пытанні – 5 хвілін

Тэксты дакладаў прадстаўляюцца ў аргкамітэт да 10 кастрычніка 2024 г.

6 ВЕРАСНЯ

10:00 – 12:00

ПЛЕНАРНАЕ ПАСЯДЖЭННЕ

(Інстытут гісторыі НАН Беларусі
вул. Акадэмічная, 1, зала пасяджэнняў Прэзідыума № 2, чацвёрты паверх)

Мадэратары:

Лакіза Вадзім Леанідавіч, кандыдат гістарычных навук, дацэнт, дырэктар Інстытута гісторыі НАН Беларусі;

Голубеў Валянцін Фёдаравіч, доктар гістарычных навук, прафесар, загадчык цэнтра гісторыі Беларусі ІХ–ХVІІІ стагоддзяў і спецыяльных гістарычных навук Інстытута гісторыі НАН Беларусі

ПРЫВІТАЛЬНЫЯ СЛОВЫ

Акадэміка-сакратара АДДЗЯЛЕННЯ ГУМАНІТАРНЫХ НАВУК І МАСТАЦТВАЎ НАН БЕЛАРУСІ, акадэміка, доктара гістарычных навук, прафесара *Аляксандра Аляксандравіча Кавалені;*

Начальніка галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы і па справах моладзі Мінгарвыканкама *Вольгі Мікалаеўны Чамаданавай;*

Дырэктара Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдата гістарычных навук, дацэнта *Вадзіма Леанідавіча Лакізы;*

Дырэктара Музея гісторыі горада Мінска *Галіны Пятроўны Ладзісавай.*

ДАКЛАДЫ

1. *Войтехович Андрей Вячеславович, кандидат исторических наук, доцент, заведующий отделом археологии Средних веков и Нового времени Института истории НАН Беларуси (Минск, Беларусь).*

Тэма даклада: «**Новые исследования археологического комплекса на р. Менка в 2024 г.: предварительные результаты.**»

2. *Скеп'ян Анастасія Анатольеўна, кандыдат гістарычных навук, дацэнт, вядучы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі (Мінск, Беларусь).*

Тэма даклада: «**Старонкі канфесійнага жыцця Мінска першай паловы ХVІІ ст.**»

3. *Сакольчык Алена Эдвардаўна, кандыдат гістарычных навук, дацэнт, старшы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі (Мінск, Беларусь).*

Тэма даклада: «**И от рождения несчастный, Ты не узнаешь, где твой род**»: гісторыі мінскіх падкідышаў другой паловы ХІХ ст.»

4. *Дзянісаў Антон Уладзіміравіч, кандыдат гістарычных навук, дацэнт, дацэнт Беларускага нацыянальнага тэхнічнага ўніверсітэта (Мінск, Беларусь).*

Тэма даклада: «**Вывучэнне роднага краю пад гукі «беларускай марсельезы». Да 100-годдзя Першай Усебеларускай краязнаўчай канферэнцыі.**»

5. *Крыварот Анато́ль Аляксеевіч*, кандыдыт гістарычных навук, дацэнт, вядучы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі (Мінск, Беларусь).

Тэма даклада: «Мінская наступальная аперацыя Чырвонай арміі (29.06–04.07.1944 г.) і ўдзел у ёй беларускіх партызан».

6. *Дзяснэжэра Аксана Міхайлаўна*, загадчык аддзела выкарыстання дакументаў і інфармацыі Беларускага дзяржаўнага архіва кінафотафонадакументаў; *Траціцк Алена Іванаўна*, вядучы архівіст Беларускага дзяржаўнага архіва кінафотафонадакументаў (Дзяржынск, Беларусь).

Прэзентацыя фільма «Майдэборскае права, альбо малое падарожжа ў сярэднявечны беларускі горад» (студыя «Летапіс», 1992 г.) з фондаў Беларускага дзяржаўнага архіва кінафотафонадакументаў.

7. *Ремишевский Константин Игоревич*, кандидат искусствоведения, доцент, ведущий научный сотрудник Центра исследований белорусской культуры, языка и литературы НАН Беларуси (Минск, Беларусь).

Тэма даклада: «Белорусская историко-культурная лента «Майдэборскае права...»: искусство киноповествования на иконографическом материале».

СЕКЦЫЯ 1

САЦЫЯЛЬНА-ПАЛІТЫЧНАЕ ЖЫЦЦЁ

(Цэнтральная навуковая бібліятэка імя Якуба Коласа НАН Беларусі,
вул. Сурганова, 15, пакой 110, першы паверх)

13:00 – 17:45

Мадэратары:

Бароўская Вольга Мікалаеўна, кандыдат гістарычных навук, дацэнт, вядучы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі;

Грузіцкі Юрый Лявонцьевіч, кандыдат гістарычных навук, дацэнт, старшы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі

1. **Дзярновіч Алег Іванавіч**, кандыдат гістарычных навук, дацэнт, вядучы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі (Мінск, Беларусь).

Тэма даклада: «Праблема “пераносу горада” ў Сярэднявеччы і раннім Новым часе ва Усходняй Еўропе: спроба сістэматызацыі».

2. **Цемушаў Сцяпан Мікалаевіч**, доктар гістарычных навук, прафесар, загадчык кафедры гісторыі Беларусі старажытнага часу і Сярэдніх вякоў гістарычнага факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта (Мінск, Беларусь).

Тэма даклада: «Спроба вызначэння межаў Менскага княства XII стагоддзя».

3. **Кузьмін Андрей Валентинович**, кандидат исторических наук, старший научный сотрудник научно-исследовательской лаборатории древнерусской культуры ШАГИ ИОН РАНХиГС при Президенте РФ и Центра военной истории ИРИ РАН (Москва, Россия).

Тэма даклада: «Судьба Минского, Свислочского и Изяславского княжений в XII–XIV вв.»

4. **Мароз Валянціна Канстанцінаўна**, доктар філалагічных навук, прафесар, галоўны навуковы супрацоўнік філіяла «Інстытут мовазнаўства імя Якуба Коласа» Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі (Мінск, Беларусь).

Тэма даклада: «Привилей месту Менскому на право майдеборское и иные вольности (1499 г.) у кантэксте помнікаў беларускага дзелавага пісьменства».

5. **Синчук Иван Иванович** (Мінск, Беларусь).

Тэма даклада: «Мінск в Полном собрании законов Российской империи».

6. **Анофранка Наталля Васільеўна**, кандыдат гістарычных навук, дацэнт, вядучы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі (Мінск, Беларусь).

Тэма даклада: «Выпадкі рабавання дзяржаўных устаноў у Мінску ў першай палове XIX ст.»

7. **Пышкала Кацярына Рыгораўна**, малодшы навуковы супрацоўнік, аспірант Інстытута гісторыі НАН Беларусі (Мінск, Беларусь).

Тэма даклада: «Дзейнасць Мінскага сіроцкага суда ў 30–50-х гг. XIX ст.»

8. **Ерашэвіч Аляксандр Уладзіміравіч**, кандыдат гістарычных навук, дацэнт, дацэнт Беларускага дзяржаўнага эканамічнага ўніверсітэта (Мінск, Беларусь)

Тэма даклада: «Падаткаабкладанне жыхароў Мінска (40–50-я гг. XIX ст.)».

9. **Бурачонок Аляксандр Вячаслававіч**, кандыдат гістарычных навук, дацэнт, дэкан факультэта сацыякультурных камунікацый Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта (Мінск, Беларусь).

Тэма даклада: «Вытворчасць шпалераў у Мінску ў канцы XIX – пачатку XX ст.»

10. Латушкова Юлия Павловна, старший преподаватель Белорусского государственного университета (Минск, Беларусь)

Тема доклада: «**Минские кредитные учреждения в протоколах Ликвидационной комиссии (1919 г.) (по материалам из фондов РГАЭ)**».

11. Грузицкий Юрий Леонтьевич, кандидат исторических наук, доцент, старший научный сотрудник Института истории НАН Беларуси (Минск, Беларусь).

Тема доклада: «**Минское общество взаимного кредита в годы новой экономической политики**».

12. Комар Евгений Васильевич, кандидат исторических наук, доцент, заведующий кафедрой психолого-педагогического сопровождения и управления Минского областного института развития образования (Минск, Беларусь).

Тема доклада: «**Формирования Рабоче-Крестьянской Красной Армии в Минске в 1920–1930-х гг.**»

13. Бароўская Вольга Мікалаеўна, кандыдат гістарычных навук, дацэнт, вядучы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі (Мінск, Беларусь).

Тэма даклада: «**Дзейнасць консульскіх службаў Польшчы ў Мінску (1921–1938 гг.)**».

14. Литвин Алексей Михайлович, доктор исторических наук, профессор, заведующий центром военной истории Беларуси Института истории НАН Беларуси (Минск, Беларусь).

Тема доклада: «**Подпольная организация на территории Грушевского поселка г. Минска 1941–1943 гг.: неизвестные страницы**».

15. Надтачаев Валерий Николаевич, научный сотрудник Института истории НАН Беларуси (Минск, Беларусь)

Тема доклада: «**Подпольная группа «Артур»**».

16. Сильванович Станислав Алёйзович, кандидат исторических наук, доцент, доцент Гродненского государственного медицинского университета (Гродно, Беларусь).

Тема доклада: «**Польская диверсионная деятельность в Минске и окрестностях в 1942–1943 гг.**»

17. Киенко Дмитрий Геннадьевич, научный сотрудник Института истории НАН Беларуси (Минск, Беларусь).

Тема доклада: «**ПВО Минска в 1944 г.**»

18. Атнагулов Анатолий Ильбекович, краевед (Минск, Беларусь).

Тема доклада: «**Минск: авиабомбардировки города**».

Дыскусія

17:45

Падвядзенне вынікаў. Закрыццё канферэнцыі.

*(Інстытут гісторыі НАН Беларусі,
вул. Акадэмічная, 1, зала пасяджэнняў Прэзідыума № 2, чацвёрты паверх)*

СЕКЦЫЯ 2
ГРАМАДСКАЕ ЖЫЦЦЁ. КУЛЬТУРА
*(Інстытут гісторыі НАН Беларусі,
вул. Акадэмічная, 1, пак. 223, другі паверх)*

13:00 – 17:45

Мадэратары:

Капліеў Аляксей Аляксандравіч, кандыдат гістарычных навук, дацэнт, вядучы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі;

Салаўянаў Андрэй Пятровіч, кандыдат гістарычных навук, дацэнт, вядучы навуковы супрацоўнік Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь

1. *Філатова Елена Николаевна, кандидат исторических наук, ведущий научный сотрудник Института истории НАН Беларуси (Минск, Беларусь).*

Тэма доклада: «Повседневная жизнь населения Минска (по материалам “Минского листка”»).

2. *Сідаровіч Васіль Сяргеевіч, вядучы навуковы супрацоўнік філіяла «Музей “Лошыцкая сядзіба”» Музея гісторыі горада Мінска (Мінск, Беларусь).*

Тэма доклада: «Дзейнасць таварыства «Ognisko» у Мінску пачатку ХХ ст.»

3. *Лішай Дзмітрый Уладзіміравіч, навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі (Мінск, Беларусь).*

Тэма доклада: «Каталогі мастацкіх выставак у Мінску ў памяшканні Польскага грамадскага сходу «Агніска» ў 1911 г. і 1913 г. як гістарычная крыніца».

4. *Сосонкина Валентина Федоровна, ведущий провизор-инспектор РУП «БЕЛФАРМАЦИЯ» (Минск, Беларусь).*

Тэма доклада: «Лекарственное обеспечение гражданского населения Минска в XIX – начале XX в.»

5. *Зеленков Вадим Исаакович, кандидат физико-математических наук, доцент, доцент Белорусского государственного университета (Минск, Беларусь).*

Тэма доклада: «Общество минских врачей и его влияние на жизнь города».

6. *Каплиев Алексей Александрович, кандидат исторических наук, доцент, ведущий научный сотрудник Института истории НАН Беларуси (Минск, Беларусь).*

Тэма доклада: «Адаптация дореволюционных форм организации медицинского сообщества к советским реалиям на примере Общества минских врачей».

7. *Сосонкина Валентина Федоровна, ведущий провизор-инспектор РУП «БЕЛФАРМАЦИЯ» (Минск, Беларусь).*

Тэма доклада: «Фармацевтический маршрут построен: исторические памятные места г. Минска».

8. *Готин Андрей Александрович (Минск, Беларусь).*

Тэма доклада: «Чрезвычайные ситуации в истории Минской губернской гимназии в первой половине XIX века».

9. *Рындин Сергей Николаевич*, заведующий отделом научно-исследовательской и публикационной деятельности Национального исторического архива Беларуси (Минск, Беларусь).

Тема доклада: «Благотворительная деятельность Минской мужской гимназии в годы Первой мировой войны».

10. *Гарбачова Вольга Васільеўна*, кандидат гістарычных навук, дацэнт, дацэнт Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта (Мінск, Беларусь).

Тэма даклада: «Гісторыка-культурная спадчына Міншчыны ў перыяд Першай сусветнай вайны: захаванне, перамяшчэнне, выкарыстанне».

11. *Кривицкий Михаил Александрович*, научный сотрудник Центральной научной библиотеки им. Я. Коласа НАН Беларуси (Минск, Беларусь).

Тема доклада: «Появление неопротестантизма в дореволюционном Минске».

12. *Пыж Дар'я Сяргеёўна*, мастацтвазнавец, супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі (Мінск, Беларусь).

Тэма даклада: «Распаўсюджванне савецкага перыядычнага друку на тэрыторыі Мінскай губерні (1917–1921 гг.)».

13. *Барабаш Наталья Викторовна*, кандидат исторических наук, доцент, доцент Белорусского государственного педагогического университета имени Максима Танка (Минск, Беларусь).

Тема доклада: «Участие женщин-работниц в стахановском движении в Минске во второй половине 1930-х гг.»

14. *Соловьянов Андрей Петрович*, кандидат исторических наук, доцент, ведущий научный сотрудник Академии управления при Президенте Республики Беларусь (Минск, Беларусь).

Тема доклада: «Социально-экономическое положение населения Минска в середине 1920-х гг.»

15. *Старовойтов Михаил Иванович*, кандидат исторических наук, доцент, доцент Гомельского государственного университета им. Ф. Скорины (Гомель, Беларусь)

Тема доклада: «Социально-профессиональный состав населения Минска накануне Второй мировой войны».

16. *Елинская Марина Михайловна*, кандидат исторических наук, доцент, доцент Белорусского государственного университета (Минск, Беларусь).

Тема доклада: «Современная история герба Минска».

17. *Казачкова Наталья Станиславовна*, научный сотрудник Центра исследований белорусской культуры, языка и литературы НАН Беларуси (Минск, Беларусь).

Тема доклада: «Традиции питания в общепите г. Минска».

Дыскусія

17:45

Падвядзенне вынікаў. Закрыццё канферэнцыі.

(Інстытут гісторыі НАН Беларусі,
вул. Акадэмічная, 1, зала пасяджэнняў Прэзідыума № 2, чацвёрты паверх)

СЕКЦЫЯ 3.

ФАРМІРАВАННЕ ГАРАДСКОЙ ПРАСТОРЫ

(Інстытут гісторыі НАН Беларусі,
бул. Акадэмічная, 1, зала пасяджэнняў Прэзідыума № 2, чацвёрты паверх)

13:00 – 17:45

Мадэратары:

Доўнар Аляксандр Барысавіч, кандыдат гістарычных навук, дацэнт загадчык аддзела гісторыі Беларусі IX – XVIII стагоддзяў і археаграфіі Інстытута гісторыі НАН Беларусі;
Кошман Вадзім Іванавіч, кандыдат гістарычных навук, дацэнт, вядучы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі

1. *Русаў Пятро Аляксандравіч*, археолаг (Мінск, Беларусь).

Тэма даклада: «Мацерыковы рэльеф Менскага замка на Свіслачы ў канцэпцыі абароны XI ст.»

2. *Кошман Вадзім Іванавіч*, кандыдат гістарычных навук, дацэнт, вядучы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі (Мінск, Беларусь).

Тэма даклада: «Фундаменты храма на Мінскім замчышчы. Гістарыяграфічны аспект датыроўкі аб'екта».

3. *Доўнар Аляксандр Барысавіч*, кандыдат гістарычных навук, дацэнт, загадчык аддзела гісторыі Беларусі IX – XVIII стагоддзяў і археаграфіі Інстытута гісторыі НАН Беларусі (Мінск, Беларусь).

Тэма даклада: «Гарадская юрыдыка мінскага кафедральнага касцёла па інвентарах XVII–XVIII стагоддзяў».

4. *Пашкевіч Уладзімір Іванавіч*, навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі (Мінск, Беларусь).

Тэма даклада: «Камяніцы менскіх месцічаў пачатку XVIII ст. паводле актавых запісаў».

5. *Восовіч Сергей Михайлович*, кандыдат історических наук, доцент, доцент Брестского государственного технического университета (Брест, Беларусь).

Тэма даклада: «История приобретения и благоустройства зданий Минского мужского духовного училища».

6. *Дзянісаў Уладзімір Мікалаевіч*, вядучы навуковы супрацоўнік Нацыянальнага гістарычнага архіва Беларусі (Мінск, Беларусь)

Тэма даклада: «Мінскі пажар 1884 года».

7. *Даўгач Тацыяна Валянцінаўна*, кандыдат гістарычных навук, старшы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі (Мінск, Беларусь).

Тэма даклада: «Прашэнні пагарэльцаў як крыніца па гісторыі Мінска «доўгага XIX стагоддзя»».

8. *Бамбешка Іванна Іванаўна*, кандыдат культуралогіі, дацэнт Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў (Мінск, Беларусь).

Тэма даклада: «Музейныя ўстановы Мінска канца XIX – пачатку XX ст.: архітэктурная гісторыя».

9. *Ростовцев Павел Станиславович*, *руководитель финансово-экономической службы ОДО «Астотрейдинг» (Минск, Беларусь).*

Тэма доклада: **«Место проведения первого всероссийского съезда сионистов в августе 1902 года. История и топография».**

10. *Сацукевіч Іван Іванавіч*, *асістэнт кафедры эканамічнай гісторыі Беларускага дзяржаўнага эканамічнага ўніверсітэта (Мінск, Беларусь).*

Тэма даклада: **«Дом А. Кратоўскага на былой Юраўскай вуліцы».**

11. *Ростовцев Павел Станиславович*, *руководитель финансово-экономической службы ОДО «Астотрейдинг» (Минск, Беларусь).*

Тэма доклада: **«Дом Янки Купалы по ул. Октябрьской, 36 в г. Минске: историческая топография».**

12. *Кошман Вадзім Іванавіч*, *кандыдат гістарычных навук, дацэнт, вядучы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі; Кунаш Аляксандр Алегавіч*, *навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі (Мінск, Беларусь).*

Тэма даклада: **«Выратавальныя археалагічныя работы 2023 г. на селішчы Козырава (раён вул. Чыжэўскіх г. Мінска)».**

13. *Тамковіч Юрый Валер’евіч* (Мінск, Беларусь).

Тэма даклада: **«Могілкі Уручча і Копішча: спроба гістарычнага апісання».**

14. *Жукова Оксана Николаевна*, *заведующий отделом научно-просветительской работы Музея истории города Минска; Козулина Анжелика Александровна*, *старший научный сотрудник Музея истории города Минска (Минск, Беларусь).*

Тэма доклада: **«Исторический центр Минска – аттрактивная туристская зона».**

15. *Русаў Пятро Аляксандравіч*, *археалаг (Мінск, Беларусь).*

Тэма даклада: **«Архітэктурнае асяроддзе парка Піянерскі 50–60-х гадоў ХХ ст. Заводскага раёна Мінска».**

16. *Петюкевич Татьяна Владимировна*, *младший научный сотрудник Национального архива Республики Беларусь (Минск, Беларусь).*

Тэма доклада: **«Коменданта не видать»: жилищное хозяйство г. Минска в письменных обращениях граждан (1921–1928 гг.)».**

17. *Павлова Елена Яковлевна*, *кандидат исторических наук, доцент, доцент Белорусского государственного университета культуры и искусств (Минск, Беларусь).*

Тэма доклада: **«Послевоенное восстановление и развитие г. Минска по материалам личного архивного фонда архитектора В. А. Короля».**

18. *Монзуль Владимир Юрьевич*, *заместитель заведующего отделом информационно-поисковых систем Национального архива Республики Беларусь (Минск, Беларусь).*

Тэма доклада: **«Новые многоквартирные дома г. Минска 1945–1953 гг. в восприятии современников (по материалам Национального архива Республики Беларусь и периодической печати)».**

19. *Мазец Валянцін Генрыхавіч*, *кандыдат гістарычных навук, дацэнт, вядучы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі (Мінск, Беларусь).*

Тэма даклада: **«Некоторые аспекты развития транспортной инфраструктуры Минска ў 1950–1980-х гг.»**

Дыскусія

17:45

Падвядзенне вынікаў. Закрыццё канферэнцыі.

СЕКЦЫЯ 4.

ГІСТОРЫЯ ГОРАДА ПРАЗ ЛЁСЫ ЖЫХАРОЎ

(Цэнтральная навуковая бібліятэка імя Якуба Коласа НАН Беларусі,
вул. Сурганава 15, пакой 123, першы паверх)

13:00 – 17:45

Мадэратары:

Гарматны Віталь Пятровіч, кандыдат гістарычных навук, дацэнт, старшы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі;

Сакольчык Алена Эдвардаўна, кандыдат гістарычных навук, дацэнт, старшы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі

1. *Голубеў Валянцін Фёдаравіч, доктар гістарычных навук, прафесар, загадчык цэнтра гісторыі Беларусі IX – XVIII стагоддзяў і спецыяльных гістарычных навук Інстытута гісторыі НАН Беларусі (Мінск, Беларусь).*

Тэма даклада: «Эпізоды са штодзённага жыцця мінчан у XVI ст.»

2. *Лявшук Владимир Евгеньевич, кандидат исторических наук, доцент Гродненского государственного университета имени Янки Купалы (Гродно, Беларусь).*

Тэма даклада: «Об избранных лицах и событиях в истории иезуитского коллегіума в Минске 1657–1773».

3. *Палтаржыцкая Надзея Мікалаеўна, кандыдат гістарычных навук, старшы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі (Мінск, Беларусь).*

Тэма даклада: «Рэгламентацыя ўзаемадзеяння Менскага магістрата з яўрэйскай абшчынай у горадзе і асаблівасці іх стасункаў 60–70-х гг. XVIII ст. паводле магістрацкіх кніг».

4. *Зеленков Вадим Исаакович, кандидат физико-математических наук, доцент, доцент Белорусского государственного университета (Минск, Беларусь).*

Тэма даклада: «Известный неизвестный человек: Семен Гаврилович Сапицкий».

5. *Баранова Алла Саввична, кандидат педагогических наук, доцент, доцент Минского государственного лингвистического университета (Минск, Беларусь).*

Тэма даклада: «Путь нравственных исканий Н. М. Минского».

6. *Федорук Наталья Анатольевна, старший преподаватель Белорусского государственного университета физической культуры (Минск, Беларусь).*

Тэма даклада: «Педагогическое созвездие Минска (учителя предметов естественнонаучного цикла гимназий и реальных училищ во второй половине XIX – начале XX вв.)».

7. *Иоффе Эмануил Григорьевич, доктор исторических наук, профессор (Минск, Беларусь).*

Тэма даклада: «Государственный деятель Семён Гинзбург (Малоизвестные страницы биографии)».

8. *Юрецкий Станислав Степанович, кандидат исторических наук, директор Центральной научной библиотеки имени Якуба Коласа НАН Беларусі (Минск, Беларусь).*

Тэма даклада: «Тарасенко В.Р. – исследователь средневекового Менска (по материалам Центральной научной библиотеки НАН Беларусі)».

9. *Столярова Анастасия Юрьевна, бібліотекаръ Центральной научной библиотеки имени Якуба Коласа НАН Беларусі (Мінск, Беларусь).*

Тэма доклада: «Документальное наследие А. Н. Лявданского как объект историко-культурных исследований по истории археологии Беларусі».

10. *Бараноўскі Андрэй Леанідавіч, галоўны бібліёграф Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі (Мінск, Беларусь).*

Тэма доклада: «Вядомыя і невядомыя: яўрэі – ураджэнцы Мінска, работнікі Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі (1921–1941)».

11. *Багданава Ганна Паўлаўна (Мінск, Беларусь).*

Тэма доклада: «Мінск у жаночых вобразах».

12. *Гарматный Виталий Петрович, кандидат исторических наук, доцент, старший научный сотрудник Института истории НАН Беларусі (Мінск, Беларусь).*

Тэма доклада: «Мінск как центр изучения Западной Беларусі в 1921–1939 гг.»

13. *Дубовик Александр Константинович, кандидат исторических наук, доцент Белорусского национального технического университета (Мінск, Беларусь).*

Тэма доклада: «Высшие технические учебные заведения в г. Минске в 1930-е гг.»

14. *Сімакоў Аляксандр Васільевіч, краязнавец (Гомель, Беларусь).*

Тэма доклада: «Камунікацыя паміж Мінскам і Гомелем у развіцці амерыканістыкі: з гісторыі абмену арганізацыйнымі ідэямі і практычнай інфармацыяй».

15. *Бойко Сергей Иванович, кандидат политических наук, доцент, доцент Российского государственного гуманитарного университета (Москва, Россия).*

Тэма доклада: «Минские историки, социологи, философы в формировании государственности современной Беларусі».

16. *Полещук Юлия Анатольевна, кандидат психологических наук, доцент Белорусского государственного педагогического университета имени Максима Танка; заместитель директора по научно-методической работе Института психологии (Мінск, Беларусь)*

Тэма доклада: «Кадровый потенциал минских ученых-психологов в формировании ценностных ориентаций студентов педагогического университета».

17. *Слесарава Марыя Міхайлаўна, малодшы навуковы супрацоўнік, Кухарэвіч Глеб Станіслававіч, малодшы навуковы супрацоўнік, Драгун Анастасія Яўгеньеўна, малодшы навуковы супрацоўнік, Жураўлёва Алена Анатольеўна, малодшы навуковы супрацоўнік, Васілеўская Юлія Аляксандраўна, малодшы навуковы супрацоўнік, Геіцэвіч Юрась Станіслававіч, кандыдат тэхнічных навук, загадчык лабараторыі распазнавання і сінтэзу маўлення Аб'яднанага інстытута праблем інфарматыкі НАН Беларусі (Мінск, Беларусь).*

Тэма доклада: «Віртуальная экскурсія па навуковых і прыродных славутасцях сталіцы Беларусі».

Дыскусія

17:45

Падвядзенне вынікаў. Закрыццё канферэнцыі.

(Інстытут гісторыі НАН Беларусі,

вул. Акадэмічная, 1, зала пасяджэнняў Прэзідыума № 2, чацвёрты паверх)

НАЦЫЯНАЛЬНАЯ АКАДЭМІЯ НАВУК БЕЛАРУСІ

220072, г. Мінск, пр-т Незалежнасці, 66

Тэл.: (+375-17) 379-18-01;

e-mail: nasb@presidium.bas-net.by, <http://nasb.gov.by>

Вышэйшая дзяржаўная навуковая арганізацыя Рэспублікі Беларусь, якая ажыццяўляе арганізацыю і каардынацыю фундаментальных і прыкладных навуковых даследаванняў па важнейшых напрамках прыродазнаўчых, тэхнічных, гуманітарных, сацыяльных навук і мастацтваў.

Нацыянальная акадэмія навук ажыццяўляе арганізацыю, правядзенне і каардынацыю дзяржаўнай навуковай экспертызы, праводзіць дзяржаўную палітыку і рэгуляванне дзейнасці арганізацый у галіне даследавання і выкарыстання касмічнай прасторы ў мірных мэтах, выступае ў якасці галаўной арганізацыі Беларусі па навукова-метадычнаму забеспячэнню развіцця інфарматызацыі, а таксама выконвае асобныя функцыі рэспубліканскага органа дзяржаўнага кіравання ў галіне навукі.

Заснаваная ў кастрычніку 1928 г. як Беларускае акадэмія навук і ўрачыста адкрытая 1 студзеня 1929 г., Нацыянальная акадэмія навук Беларусі з'яўляецца вядучым даследчым цэнтрам Беларусі, які аб'ядноўвае высокакваліфікаваных вучоных розных спецыяльнасцей і дзясяткі навукова-даследчых, навукова-вытворчых, канструктарскіх і ўкараняльніцкіх арганізацый. У Нацыянальнай акадэміі навук працуе звыш 14,0 тыс. даследчыкаў, тэхнікаў, дапаможнага і абслугоўваючага персаналу. Сярод іх каля 4 872 даследчыкаў, 355 дактароў навук і 1 445 кандыдатаў навук.

Асноўнымі навуковымі і навукова-арганізацыйнымі падраздзяленнямі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі з'яўляюцца аддзяленні Акадэміі навук, якія аб'ядноўваюць акадэмікаў і членаў-карэспандэнтаў Акадэміі навук адной або некалькіх галін навукі, каардынуюць дзейнасць навуковых арганізацый. У дадзены час НАН Беларусі мае ў сваёй арганізацыйнай структуры сем аддзяленняў: Аддзяленне аграрных навук; Аддзяленне біялагічных навук; Аддзяленне гуманітарных навук і мастацтваў; Аддзяленне медыцынскіх навук; Аддзяленне фізікі, матэматыкі і інфарматыкі; Аддзяленне фізіка-тэхнічных навук; Аддзяленне хіміі і навук аб Зямлі.

АДДЗЯЛЕННЕ ГУМАНІТАРНЫХ НАВУК І МАСТАЦТВАЎ НАН БЕЛАРУСІ

Тэл.: (+375-17) 374-28-18, факс: (+375-17) 379-07-74,

e-mail: humanity@presidium.bas-net.by; <https://nasb.gov.by/bel/about/otdeleniya-nauk/humanist.php>.

Створанае ў 1936 г. як Аддзяленне грамадскіх навук Акадэміі навук БССР. Сёння Аддзяленне арганізуе і каардынуе комплекс даследаванняў па прыярытэтных навуковых напрамках у галіне сацыяльна-гуманітарных навук.

У склад Аддзялення ўваходзяць: «Інстытут гісторыі НАН Беларусі», «Інстытут філасофіі НАН Беларусі», «Інстытут эканомікі НАН Беларусі», «Інстытут сацыялогіі НАН Беларусі»; «Цэнтр даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі», які складаецца з трох філіялаў: «Інстытут мовазнаўства імя Якуба Коласа», «Інстытут літаратуразнаўства імя Янкі Купалы» і «Інстытут мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору імя Кандрата Крапівы»; «Цэнтральная навуковая бібліятэка імя Якуба Коласа НАН Беларусі», Выдавецкі дом «Беларуская навука», «Універсітэт НАН Беларусі» і кнігагандлёвае прадпрыемства «Акадэмічная кніга».

Ва ўстановах Аддзялення працуе 881 чалавек, у тым ліку 533 даследчыкі, 48 дактароў і 192 кандыдаты навук. Гонарам Аддзялення з'яўляецца творчая дзейнасць 9 акадэмікаў і 11 членаў-карэспандэнтаў.

ІНСТЫТУТ ГІСТОРЫІ НАН БЕЛАРУСІ

220072, г. Мінск, вул. Акадэмічная, 1

Тэл./факс: (+375 17) 379-18-34,

<http://history.by>, e-mail: ii@history.by

Інстытут гісторыі – вядучы цэнтр навуковых даследаванняў Рэспублікі Беларусь у галіне гісторыі, археалогіі і антрапалогіі, адзін са старэйшых навуковых інстытутаў НАН Беларусі.

Заснаваны 15 кастрычніка 1929 г.

Стрыжань навуковай дзейнасці вучоных інстытута – даследаванні сацыяльна-эканамічнага, грамадска-палітычнага, дзяржаўнага, нацыянальнага, культурнага развіцця, міжнароднага супрацоўніцтва Беларусі, а таксама арганізацыя мерапрыемстваў па вывучэнні, захаванні, практычным выкарыстанні і папулярнаму гісторыка-культурнай спадчыны

краіны. Пры інстытуце дзейнічае Цэнтральны навуковы архіў НАН Беларусі, а таксама яго філіял – адзіны ў краіне Фонд археалагічнай навуковай дакументацыі.

Асноўныя напрамкі навуковай дзейнасці

- навуковыя даследаванні па археалогіі, айчыннай і ўсеагульнай гісторыі, геаграфіі, антрапалогіі, археаграфіі, крыніцазнаўству, нумізматыцы, генеалогіі, геральдыцы, сфрагістыцы, гісторыі навукі;

- археалагічная экспертыза будаўнічых праектаў і выратавальныя археалагічныя даследаванні;

- інвентарызацыя помнікаў археалогіі і падрыхтоўка праектаў іх зон аховы;

- стварэнне электронных баз антрапаметрычных дадзеных розных груп насельніцтва;

- арганізацыя, распрацоўка і каардынацыя мерапрыемстваў па навуковым вывучэнні, практычным выкарыстанні і папулярнаму гісторыка-культурнай спадчыны краіны;

- распрацоўка навуковых канцэпцый музеяў і музейных комплексаў;

- экспертыза навуковых, навукова-тэхнічных і народна-гаспадарчых праграм, інавацыйных праектаў, нарматыўных прававых актаў па профільнай дзейнасці інстытута;

- падрыхтоўка навуковых і навукова-папулярных выданняў, фотаальбомаў, буклетаў па гісторыі, археалогіі і антрапалогіі;

- арганізацыя навуковых і навукова-практычных канферэнцый, круглых сталоў, семінараў;

- падрыхтоўка навуковых кадраў вышэйшай кваліфікацыі праз аспірантуру і дактарантуру.

АРХЕАЛАГІЧНАЯ НАВУКОВА-МУЗЕЙНАЯ ЭКСПАЗІЦЫЯ ІНСТЫТУТА ГІСТОРЫІ НАН БЕЛАРУСІ

Тэл.: +375 17 378-90-93

У Інстытуце гісторыі НАН Беларусі з 1 лістапада 2007 г. функцыянуе ўнікальная навукова-музейная экспазіцыя, якая адлюстроўвае развіццё, асноўныя напрамкі і дасягненні айчыннай археалогіі, яскрава сведчыць аб багатай гісторыка-культурнай спадчыне нашых продкаў і з'яўляецца асновай

навукова-інфармацыйнага і адукацыйнага цэнтра для падрыхтоўкі спецыялістаў у галіне вывучэння і аховы гісторыка-культурнай спадчыны Беларусі.

Суарганізатар МУЗЕЙ ГІСТОРЫІ ГОРАДА МІНСКА

220030, г. Мінск, пл. Свабоды, 15
тэл. (+375 17) 321-24-30, т/ф. (+375 17) 321-24-38,
<http://minskmuseum.by>

Створаны рашэннем Мінскага гарадскога выканаўчага камітэта ад 08.04.2010 № 815.

Фонды музея ўключаюць больш за 18 тысяч адзінак захоўвання. Іх аснову складаюць калекцыі археалагічных раскопак Мінска XI–XIX стст.: кераміка, вырабы са скуры, косці, дрэва, металу, ювелірныя ўпрыгожанні, нумізматыка. Значная частка збора – мемарыяльныя калекцыі выбітных грамадзян горада Мінска: Героя Беларусі, народнага мастака Беларусі Міхаіла Савіцкага, народных мастакоў Беларусі Івана Міско, Леаніда Шчамялёва, акадэміка, прэзідэнта Акадэміі навук Беларусі ў 1969–1987 гг. Мікалая Барысевіча, а таксама калекцыі жывапісу, графікі, фотаздымкаў, дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва, прадметаў антыкварыяту.

Сёння Музей гісторыі горада Мінска ўяўляе сабой буйное аб'яднанне, у структуру якога ўваходзяць дзевяць музейных аб'ектаў:

Мінская гарадская ратуша (пл. Свабоды, 2а);
Археалагічны музей (вул. Кірылы і Мяфодзія, 6);
Экспазіцыя «Карэтная» (вул. Кірылы і Мяфодзія, 8);
Экспазіцыя «Мінская конная чыгунка» (вул. Кірылы і

Мяфодзія, 6);

Музей «Лошыцкая сядзіба» (праезд Чыжэўскіх, 8-2);

Мастацкая галерэя Міхаіла Савіцкага (пл. Свабоды, 15);

Гарадская мастацкая галерэя твораў Л.Д. Шчамялёва (вул. Рэвалюцыйная, 10);

Майстэрня-музей Івана Міско (вул. Інтэрнацыянальная, 11а);

Арт-гасцеўня «Высокае месца» (вул. Герцэна, 2а).

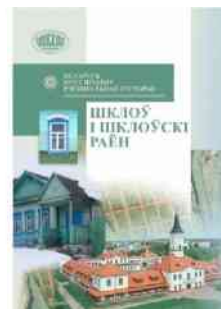
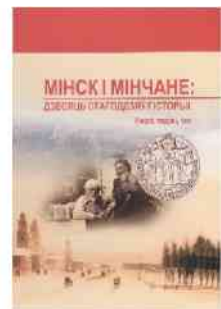
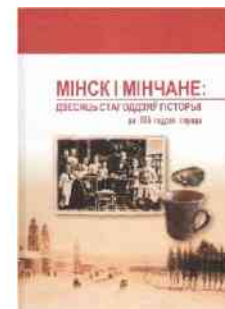
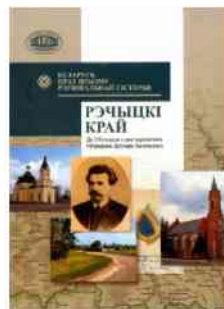
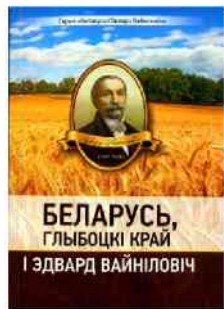
Музеём вядзецца актыўная выставачная і культурна-асветніцкая дзейнасць. Штогод арганізуецца больш за 50 выстаў, у тым ліку значныя міжнародныя праекты на аснове збораў мастакоў, фатографіі, калекцыянераў, музейных фондаў, збораў дзяржаўных і грамадскіх устаноў і аб'яднанняў. Асобнае месца сярод накірункаў работы займае папулярызацыя гісторыі і культуры Мінска на міжнародных мерапрыемствах, прысвечаных Дням горада ў замежных краінах і гарадах-пабрацімах.

Разнастайнасцю адрозніваюцца накірункі культурна-асветніцкай дзейнасці музея: мерапрыемствы з канцэртнай праграмай, сустрэчы з вядомымі людзьмі, творчыя вечары, інтэрактыўныя музейныя праграмы. За год экспазіцыі і мерапрыемствы наведваюць звыш 90 тысяч чалавек.

Галоўная місія музея заключаецца ў захаванні і інтэрпрэтацыі шматвяковай і багатай гісторыі старажытнага Мінска. Стратэгія развіцця музея арыентавана на сучасныя метады і падыходы па ўсіх напрамках музейнай дзейнасці. Сёння, у XXI стагоддзі, Музей гісторыі горада Мінска з'яўляецца сховішчам матэрыяльнай спадчыны сталіцы Беларусі, а таксама значным культурна-асветніцкім цэнтрам. Музей акумулюе досвед мінулых пакаленняў, захоўваючы лепшыя традыцыі ў сучаснасці, для перадачы гістарычнай памяці нашчадкам.

ВЫДАННІ ІНСТЫТУТА ГІСТОРЫІ НАН БЕЛАРУСІ

Запрашаем удзельнікаў канферэнцыі наведаць:

7 верасня

- *Фестываль навукі* (Цэнтральны батанічны сад НАН Беларусі)
- *Аглядную пешаходную гарадскую экскурсію «Гісторыя Верхняга горада праз прызму часу» з наведваннем сутарэнняў былой царквы Св. Духа* (Месца збору: галоўны ўваход у Мінскую гарадскую ратушу пл. Свободы, 2а. Пачатак экскурсіі ў 13:00 і ў 15:30).

6–8 верасня

- *Мінскую гарадскую ратушу* (пл. Свободы, 2а);
- *Археалагічны музей «Верхні горад»* (вул. Кірыла і Мефодзія, 6);
- *Экспазіцыю «Мінская конка»* (вул. Кірыла і Мяфодзія, 6);
- *Экспазіцыю «Карэтная»* (вул. Кірыла і Мяфодзія, 8);
- *Мастацкую галерэю Міхаіла Савіцкага* (пл. Свободы, 15);
- *Гарадскую мастацкую галерэю твораў Л.Д. Шчамялёва* (вул. Рэвалюцыйная, 10)
- *Арт-гасцёўню «Высокае месца»* (вул. Герцэна, 2а)
- *Музей «Лошыцкая сядзіба»* (праезд Чыжэўскіх, д. 8-2)
- *Выставу «Маё імя – Мінск»* (вул. Ракаўская, 17)

Канферэнцыя праводзіцца ў рамках Дзяржаўнай праграмы навуковых даследаванняў на 2021–2025 гг. «Грамадства і гуманітарная бяспека беларускай дзяржавы» (навуковы кіраўнік – акадэмік НАН Беларусі, доктар гістарычных навук, прафесар А. А. Каваленя) падпраграмы «Гісторыя» (навуковы кіраўнік – кандыдат гістарычных навук, дацэнт В. Л. Лакіза).

Наведаць вэб-сайты:

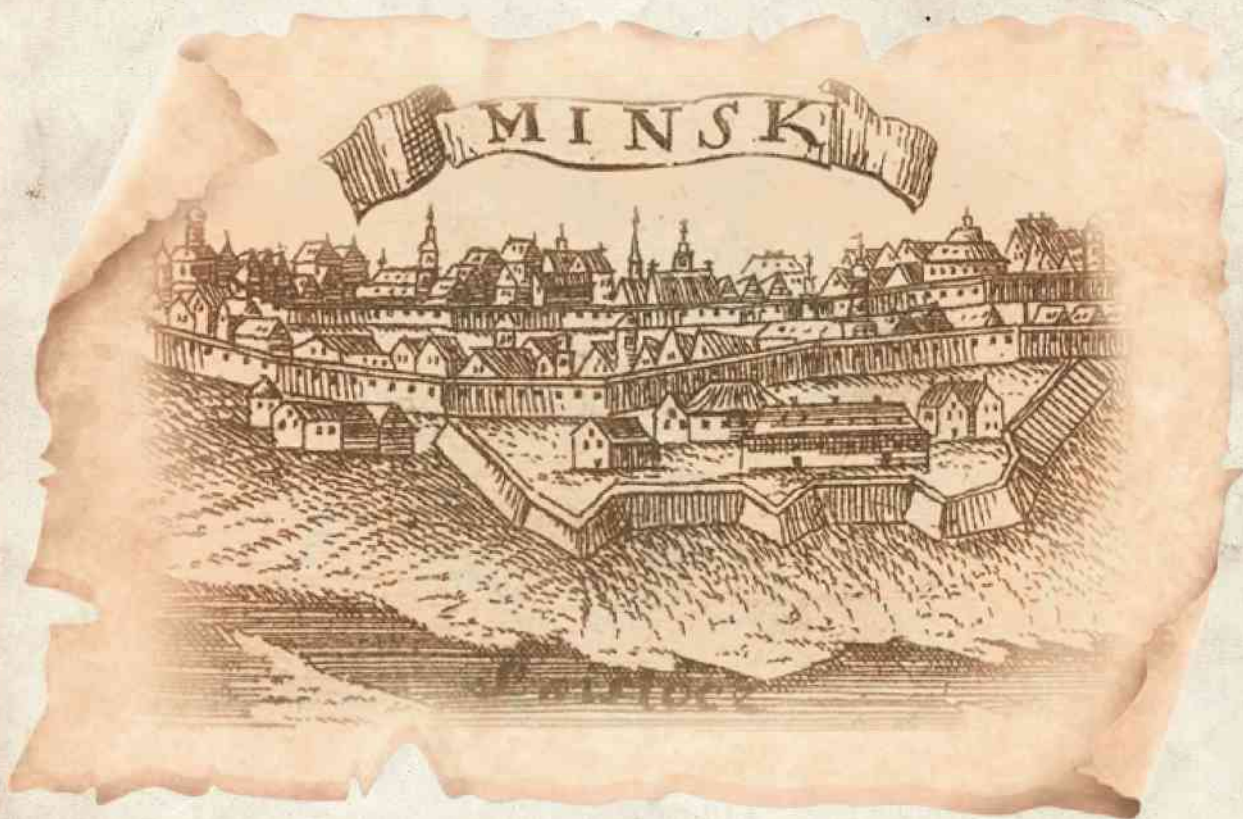
Інстытут гісторыі
НАН Беларусі

Нацыянальная
акадэмія навук
Беларусі

Музей гісторыі
горада Мінска

Далучыцца да анлайн-трансляцыі:

Пленарнае
пасяджэнне

Секцыя
«Грамадскае жыццё.
Культура»

Секцыя
«Фарміраванне
гарадской прасторы»